

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

46

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення навчального
процесу в умовах запровадження нового
Закону України «Про вищу освіту»*

ОДЕСА 2015

Матеріали друкуються відповідно до рішення 46-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження нового Закону України «Про вищу освіту»”, яка проходила 8–10 квітня 2015 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Загорученко М.В., канд. техн. наук, доцент,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

Українські вищі навчальні заклади підвищують свої рейтинги, але поки ще залишаються непопулярними у світі. За всі роки незалежності лише у 2014 р. двом українським вузам вдалося потрапити у 500 найкращих світових університетів за версією QS World University Rankings 2014/15. Це Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка (місце 421-430) і Харківський національний університет ім. Казаріна (місце 481-490).

Якість вищої освіти не задовольняє ринок праці.

Наукові дослідження, досягнення залишаються відокремленими від практики – реальних підприємців, які не завжди бажають впроваджувати інновації. Країна залишається інноваційно-інвестиційно непривабливою. Ось чому доцільно щоб уряд додав держзамовлення підприємствам на виробництво сучасної інноваційної продукції. Це не тільки підвищить конкурентоздатність промисловості, але й допоможе поєднати науку у тому числі у вищій освіті з практикою. Кафедри разом зі студентами зможуть здійснювати дослідження для підприємств і додатково отримувати зарплату. Відразу відпадає потреба у практиці студентів. Вони практику будуть проходити на реальних підприємствах. Їх дипломні роботи зможуть перерости у дисертації.

Інноваційно-інвестиційні дипломні роботи (проекти) стануть результатом праці студента з 1-го до випускного курсу і дозволить отримати реальні результати, які стануть цікавими підприємцям.

Необхідно дозволити вузами на комерційній основі продавати підприємцям свої наукові роботи. Отримані кошти можна буде використовувати для розвитку ВНЗ та стимулювання працівників.

Все це буде сприяти створенню науково-виробничих об'єднань. Не випадково сьогодні зростає значення Закону України «Про вищу освіту», який прийнятий у 2014 році, і направлений на реформування вищої школи. Він «створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях».

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

Д.О. Жигунов, О.С. Волошенко

Дипломний проект є кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності студента, науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, що передбачені навчальним планом підготовки за обраною спеціальністю. Під час виконання дипломного проекту студент повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки.

Останні роки на кафедрі технології переробки зерна студенти виконують інноваційні дипломні проекти. Інноваційний проект являє собою складну систему наукових, технологічних, виробничих, організаційних заходів, спрямованих на

досягнення конкретних цілей на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки. Технологічна частина проекту є ведучою і визначальною для останніх його частин. Основними показниками, що впливають на вибір технологічних рішень при розробці проектів будівництва, технічного переозброєння і реконструкції підготовчого і перероблюючого відділень мукомельного і круп'яного заводів є вид і якість готової продукції, продуктивність підприємства, а також тип транспорту. Ці показники враховують при техніко-економічному обґрунтуванні проекту.

Зернопереробні підприємства відносять до складних об'єктів з безперервно-потоким характером виробництва. Це обумовлено: мінливістю технологічних властивостей сировини, що переробляється, складністю технологічних процесів і великою швидкістю їх протікання, тісним взаємозв'язком технологічних операцій в загальному технологічному процесі, високими вимогами до виходів і якості готової продукції, вимогам по забезпеченню збереження сировини і готової продукції, охорона праці і техніки безпеки та іншими факторами.

Для підвищення якості проектів, звільнення студента-дипломника від виконання значної частини ручної праці, зокрема формальних і рутинних креслярських операцій на кафедрі застосовуються прогресивні методи проектування з використанням комп'ютерних технологій: програмне забезпечення AUTOCAD, 3D Компас та ін. Це створює умови для стимулювання творчої діяльності та підвищення продуктивності праці.

Велике значення має обґрунтований та правильний вибір теми. Тематика дипломних проектів відповідає вимогам науково-технічного прогресу і базується на загальних завданнях поставлених перед зернопереробною промисловістю.

Рекомендується наступний перелік тем дипломних проектів:

- технічне переозброєння мукомельного, круп'яного заводів чи їх відділень (залежно від потужності);
- реконструкція мукомельного, круп'яного заводів чи їх відділень (залежно від потужності);
- будівництво мукомельного, круп'яного заводів чи їх відділень (залежно від потужності);
- науково-дослідна дипломна робота.

При виборі теми дипломного проекту важливо враховувати:

- актуальність теми на сучасному етапі;
- напрямок науково-дослідної роботи студента і його професійні інтереси;
- пропозиції і запити підприємств і відомств;
- наукову проблематику кафедри;
- можливість застосування розроблених рекомендацій на діючому підприємстві.

Для підвищення якості дипломного проекту на кафедрі використовується комплексне дипломне проектування, яке являє собою комплексне вирішення інженерного завдання.

Студент має право самостійного вибору теми дипломного проекту (згідно з попередньою науково-дослідницькою роботою, майбутнім місцем роботи,

можливостями отримання необхідної інформації на об'єкті дослідження тощо). Для більш ефективного використання часу, який виділяється на курсове та дипломне проектування, на кафедрі реалізовано наскрізне проектування, а саме: виконаний курсовий проект у 1-му семестрі є частиною майбутнього дипломного проекту, який буде виконуватися у 2-му семестрі. Підготовку до виконання дипломного проекту планується починати на молодших курсах. Завчасний вибір теми дипломного проекту дозволяє студенту використовувати виконані ним раніше курсові проекти, науково-дослідні роботи, звіти з виробничої та переддипломної практик при виконанні дипломного проекту.

Передбачені заходи пред'являють більш вищі вимоги як до студентів, так і до їх керівників, а також до призначення тем дипломних проектів.

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

М.М. Зацеркляний

Якість освіти залежить від поєднання високого рівня теоретичної і практичної підготовки. Сьогодні досить гостро стоїть питання стосовно того, як приблизити характер навчання студентів до вимог сучасного життя і скоротити тривалість післявузівської адаптації випускника, як дати йому не тільки хороші теоретичні знання, але і навички реальної діяльності при ринковій економіці, як зробити його спроможним зразу ж після закінчення вищого навчального закладу включитися у серйозну практичну діяльність і отримати хорошу роботу по спеціальності.

Процес підготовки сучасного фахівця у галузі охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів і екологічної безпеки, у значній мірі повинен бути направлений не на накопичення певного рівня знань, а на професійний, особистий розвиток і саморозвиток фахівця, на формування його ціннісних пріоритетів. Складним і відповідальним етапом на шляху до професії еколога є практична підготовка студентів.

Практики слугують серйозній мотивації формування стійких навичок використання отриманих знань у конкретних виробничих ситуаціях. Спрацьовує принцип: краще засвоюється те, що включено у діяльність і направлено на використання у майбутній роботі.

Організація і проведення усіх видів практик для студентів напряму підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» на кафедрі теплофізики та прикладної екології ОНАХТ, здійснюється у відповідності з «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України».

Практична підготовка студентів розглядається як фактор підвищення якості освіти. У зв'язку з цим нами робиться акцент на організаційний і змістовний аспекти практики.

КАДРИ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В.В. Немченко	80
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ Д.О. Жигунов, О.С. Волошенко	81
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ М.М. Зацеркляний	83
ПРОБЛЕМНІ ЛЕКЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ФАХІВЦІВ І.А. Дюдiна, Н.А. Ткаченко, Є.О. Ізбаш	86
ПОГЛЯДИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ О.В. Севастьянова, Н.А. Ткаченко	88
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ПРИ РОЗРОБЦІ КНМЗД «ХІМІЯ І ФІЗИКА МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ» І.А. Дюдiна, Н.А. Ткаченко	90
КОНЦЕПЦІЇ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОВІДНИХ ПІДПРИЄМСТВ В.Є. Браженко, О.О. Фесенко	91
РОЛЬ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ КОМУНІКАТИВНІЙ ПРАКТИЦІ Г.І. Віват	92
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ СТАНДАРТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ О.В. Нарушевич-Васильєва	93
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька	96
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ А.В. Макаринська, Н.В. Хоренжий	97
АКТИВІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ О.Є. Воєцька, А.П. Лапiнська, А.В. Макаринська	99
ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА ПРАКТИКА: ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ О.Є. Воєцька, А.П. Лапiнська, Т.В. Бордун	100
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ» О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун	101
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ Г.В. Ангелов, Л.Л. Блохіна	102
СУТЬ І СПЕЦИФІКА ТЕОРІЇ НАВЧАННЯ У ВНЗ Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник, А.П. Зюганов	103
ЛЕКЦІЯ ЯК НЕІМІТАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ Г.А. Шевченко	104
СУТЬ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ З ФІЛОСОФІЇ Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А. П. Зюганов	106
РОЗШИРЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ Є.В. Іванов	107
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Ю.М. Мельник	108
ІНФОРМАЦІЙНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА Н.О. Дец, Д.В. Дец	109
РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ОНАХТ Т.А. Манолі, Г.С. Паламарчук, С.А. Памбук, Н.М. Кушніренко	110
КОМПЛЕКСНІ ДИПЛОМНІ ПРОЕКТИ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Л.В. Агунова, Н.Г. Азарова	112
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКОНАННІ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З «ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Т.В. Стрікаленко, О.М. Берегова, В.М. Тіщенко, Ю.В. Дудник	113